

Coordinadora per la
Prevenció de la
Tortura

Barcelona, 14 de març de 2009

La Coordinadora per la Prevenció de la Tortura en el marc de les Terceres Jornades per la Prevenció de la Tortura, a partir dels debats produïts, fa les següents consideracions:

- Volem ressaltar la importància d'aprofitar l'oportunitat històrica que representa la creació d'un instrument de lluita contra la tortura com és el mecanisme de prevenció de la tortura previst en el Protocol Facultatiu de l'ONU.
- En aquest sentit, volem recordar que les **"Directrius Preliminars per a l'establiment dels mecanismes nacionals de prevenció"** elaborades pel **Subcomitè per a la Prevenció de la Tortura i altres tractes o penes cruels, inhumanes o degradants** apunten que aquests instruments **"s'han de crear seguint un procés públic, inclusiu i transparent que inclogui la societat civil, i en el supòsit d'optar per un òrgan ja existent, el tema haurà de ser tractat de manera pública a través d'un debat amb intervenció de la societat civil"**.
- Aquestes directrius volen marcar un estàndard mínim per la creació dels instruments de prevenció de la tortura tenint en compte, d'una banda, que no hi ha un únic model, i de l'altra, la importància que s'adapti a la realitat política, institucional i social, de cada lloc.
- En aquest sentit s'adverteix del perill que el mecanisme de prevenció no esdevingui una façana que a la pràctica sigui ineficaç en els seus objectius marcats.
- Es posa de manifest que un dels pilars fonamentals del futur mecanisme és la realització de visites periòdiques, freqüents i no anunciades; l'accés a tota la informació relacionada amb les persones privades de llibertat i als llocs de detenció; i la garantia de poder realitzar entrevistes privades amb les víctimes, i sense l'acompanyament de persones relacionades amb les autoritats corresponents.
- En relació amb la proposta del mecanisme català recollit en la nova llei del Síndic, ara en debat en el Parlament de Catalunya, volem constatar que fins ara no s'ha produït cap debat obert amb la societat civil, tal com apunten les **Directrius del Subcomitè per la Prevenció de la Tortura**, i que la proposta, ara per ara, no garanteix el paper actiu de les organitzacions de la societat civil que des de fa anys treballen pels drets humans i, de manera específica, per l'eradicació de la tortura.
- Pel que fa a l'àmbit judicial, volem destacar la poca sensibilitat dels diferents estaments professionals a l'hora de tractar els casos de tortura. És especialment preocupant la passivitat de jutges i fiscals en els casos de denúncia per tortura, sobretot en el marc de la lluita antiterrorista i en l'aplicació de la incomunicació a les persones detingudes. En aquest sentit, demanem un major rigor per part de la judicatura i la fiscalia a l'hora de fer front a les denúncies per tortura.
- En l'àmbit de la salut, volem destacar la importància de disposar de professionals de la salut capacitats en la investigació i el peritatge en els casos de tortura, i de manera explícita en l'aplicació de les directrius recollides per l'ONU en el **Protocol d'Istanbul**. Així mateix tornem a fer nostres les recomanacions del **Relator sobre la Tortura de l'ONU** de l'any 2004 en el sentit de garantir la presència d'un metge de confiança de la persona privada de llibertat, especialment en els casos d'incomunicació.
- Queda palesa la importància que la societat civil tingui un paper vigilant en la prevenció de la tortura en els àmbits de la migració, presons, menors i d'altres situacions de privació de llibertat, tot i els obstacles, desqualificacions i denúncies que les organitzacions de defensa dels drets humans es troben per desenvolupar la seva tasca.